

[Viggo Starcke.]

prøvede i de enkelte tilfælde kompromisordninger, således at man fandt en mellemproportional mellem den svenske, den norske og den danske toldtarif, men da det er sådan, at vi i Danmark har de laveste toldsatsler i Skandinavien, de laveste toldsatsler i Europa og sandsynligvis de laveste toldsatsler i verden og vi samtidig har en høj levestandard, så har man lov til at drage den konklusion, at lave toldsatsler ikke skader os, men at de tværtimod er til gavn, og at vi sandsynligvis kunne have en endnu højere levestandard, hvis vi havde endnu lavere toldsatsler. Da der samtidig i de nordiske aftaler er truffet reservationer overfor dansk landbrugseksport til svensk og norsk marked indenfor det foreløbige nordiske fællesmarked, man i de nærmeste år kan overskue, så synes jeg, at hele Danmarks interesse i denne sag vil være afhængig af, om det bliver de laveste toldsatsers princip. Ellers kan man nemlig risikere, dels at der fremkommer repressalier fra andre lande, som langt vil opveje fordelene ved et større nordisk marked, og dels løber man den meget store risiko, at man kommer til at kompromittere selve den nordiske tanke, hvis den skal bruges som et skalkeskjul for protektionisme. Jeg skal her tillade mig at henvise til Grosserer-Societetets formand, direktør Jernerts udtalelser, som står refereret i dagbladet „Børsen“ i dag, hvor han siger, at det virker forstemmende, at man fra enkelte sider hører, at det værdifulde i Nordisk Råds vedtagelse ligger i muligheden for at bringe danske toldsatsler op på højde med de norske. Den bedste nordiske gestus, der i virkeligheden kan gøres, er, at det enkelte land gør, hvad det selv kan, for en yderligere frigørelse af sine handelsbarrierer, og det ligger i dag fuldstændig indenfor Danmarks suveræne afgørelse at reducere eller afskaffe vore toldsatsler og at afvikle eller afskaffe vore restriktioner.

En af de love, som den højtærede statsminister omtalte, var vareforsyningsloven, og ved behandlingen af forlængelsen af vareforsyningsloven vil der være al mulig anledning for Danmark til at gøre en gestus i retning af en yderligere frigørelse både i nordisk ånd og i europæisk ånd og i Danmarks egen interesse. Når man har set resultatet af de handelspolitiske aftaler, som i

den sidste tid har været truffet, og af dem, der ikke har været truffet — jeg tænker på Englandsaftalen og den mislykkede Ruslandsaftale — så begynder man efterhånden at få fast bund under fødderne i sin skepsis overfor disse store samlede aftaler. Jeg tror, det er rigtigt at gøre sig klart, at når andre lande ønsker at handle med Danmark, er deres hovedinteresse den at få varer, som de har brug for, og som vi har, eller som vi fremstiller. Det er nemlig altid i et lands fundamentale interesse at få de ting, som man mangler. Interessen ligger i importen først og fremmest, og interessen i eksporten, som kan være stor og berettiget, har i virkeligheden kun den mening, at eksporten skal kunne bruges til at købe en større import. Vi har set i hele den række af Englandsaftaler, som vi har haft, og som — det indrømmer jeg — nu ikke længere er egentlige statsaftaler, selvom de konfirmeres af staten, at englænderne har fulgt den politik at prøve at holde priserne nede, men aftage større mængder. Når det danske landbrug derefter bringer sin produktion op, står det endnu svagere ved den næste forhandling om handelsaftaler, idet vanskeligheden ved at afsætte den større produktion bringer os i endnu større afhængighed af England.

Jeg tror, at hvis det danske landbrug og den danske regering gjorde sig klart, hvad det er, Englands interesse ligger i, og gik bort fra disse store samlede aftaler og lod købmanden og handelsstanden rykke ind, ville meget være vundet, idet man så fra udlandets side ikke så let kunne tage fat i hanken på den kuffert, hvori vi har stuvet hele Danmarks handelspolitik sammen.

Når det ærede medlem hr. Aksel Larsen har talt så meget om handelen med Rusland, har han forsåvidt ret i, at de aftaler, som den højtærede økonomiminister på et vist tidspunkt var så glad for, viste sig ikke at kunne føres ud i livet. Danmark har stor interesse også i den baltiske handel og i handelen med det østlige Europa, men vor interesse ligger altid i at få de bedste varer til så billig en pris som muligt, og dér ligger det f. eks. for en vigtig vare som kul således, at i øjeblikket er kullene fra Polen 15—20 pct. dyrere end kullene fra De Forenede Stater og de amerikanske kul 10—15 pct. bedre end de polske kul, d. v. s. at de